

**UCHWAŁA NR XI/61/2024
RADY POWIATU ZGORZELECKIEGO**

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim
na lata 2025-2027.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.)

**Rada Powiatu Zgorzeleckiego
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się do realizacji 3-letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim na lata 2025-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Zgorzeleckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady Powiatu
Zgorzeleckiego

Andrzej Weychan

Załącznik do uchwały Nr XI/61/2024
Rady Powiatu Zgorzeleckiego
z dnia 19 grudnia 2024 r.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim na lata 2025 – 2027

3 – LETNI POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE ZGORZELECKIM NA LATA 2025 – 2027

I. WPROWADZENIE

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027, zwany dalej Programem, został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (UPZ).

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uchwałą nr XLII/279/2021 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 21 grudnia 2021r., przyjęty został do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2022-2024”, którego okres obowiązywania upływa z dniem 31.12.2024r., wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu na kolejny 3-letni okres programowania. Celem programu jest promocja, rozwój nowych i wsparcie istniejących form pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zgorzeleckiego oraz zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej pieczy zastępczej, jak również pomoc pełnoletnim wychowankom w usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem. Działania zawarte w tym programie są kontynuacją działań zawartych w obowiązującym dotychczas programie.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej uwzględnia lokalne uwarunkowania, wyznacza kierunki działań w perspektywie kolejnych trzech lat, z uwzględnieniem źródła finansowania, które jest niezbędne do ich realizacji.

Za tworzenie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej odpowiedzialny jest Starosta Powiatu, który wykonuje zadania w zakresie pieczy zastępczej za pośrednictwem Powiatowego centrum pomocy rodzinie, Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zgorzeleckiego wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu, które Zarządzeniem Nr 76/2011 Starosty Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 19 października 2011r. zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W strukturze Centrum działa Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, do zadań którego należy między innymi udzielanie wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym, dzieciom umieszczonym w tych rodzinach i wychowankom pieczy zastępczej.

Przedstawiony program służy usystematyzowaniu i ukierunkowaniu działań, ustaleniu priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim.

Program pozwoli zaplanować kompleksowe działania dotyczące wspierania rodzinnych form opieki zastępczej oraz usamodzielniających się wychowanków.

Najważniejsza grupa społeczna kształtująca rozwój człowieka, zwłaszcza w okresie dzieciństwa i młodości, to jego rodzina. Z badań naukowych wynika, że rozwinięcie umiejętności społecznych bez bliskich osób, z którymi utrzymujemy ciepłe, serdeczne relacje, jest niemal niemożliwe. Wiadomo również, że środowisko rodzinnego domu najbardziej sprzyja rozwojowi dzieci.

Nie wszystkie jednak rodziny są w stanie prawidłowo wypełniać funkcje opiekuńczo-wychowawcze. W niektórych tego typu sytuacjach, konieczne jest zabezpieczenie dziecka poza rodziną. Obowiązująca ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w takich przypadkach przewiduje umieszczenie dziecka w instytucjonalnej lub rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzinna piecza zastępcza, ze względu na najbardziej zbliżony charakter do rodziny naturalnej, jest najbardziej pożądaną formą pieczy zastępczej. Nawet jeśli rodzina zastępcza nie zastąpi dziecku w pełni utraconej rodziny biologicznej i nie uchroni go przed poczuciem krzywdy z powodu odtrącenia przez własnych rodziców, to można przypuszczać, że pozytywne skutki wychowawcze przeważą nad negatywnymi. Dziecko wychowujące się w rodzinie zastępczej wzrasta w środowisku bardziej naturalnym i bliższym życiu rodzinnemu i społecznemu.

Działania na rzecz poprawy funkcjonowania systemu pieczy zastępczej są istotnym elementem polityki społecznej, szczególnie w Powiecie Zgorzeleckim, gdzie około 410 dzieci wychowuje się w zastępczych formach opieki usytuowanych w Powiecie Zgorzeleckim oraz poza nim. Dążenie do poprawy opieki zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim skupia się na: promowaniu idei rodzicielstwa zastępczego w celu zwiększenia świadomości społecznej oraz pozyskiwaniu większej niż dotychczas liczby rodzin zastępczych. W efekcie ma przyczynić się to do zmniejszania liczby dzieci wychowujących się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Działania uwzględnione w niniejszym Programie podejmowane i realizowane będą w oparciu o:

1. Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Konwencję o Prawach Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych;
3. Ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym;
4. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
5. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
6. Ustawę z dnia 5 czerwca 1998r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
7. Rozporządzenie w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
8. Ustawę z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
9. Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zgorzeleckiego;
10. Ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Nadrzędnym aktem prawa Rzeczypospolitej Polskiej jest Konstytucja, która w art. 48 wskazuje prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem i wyznania oraz jego przekonania. Ograniczenie lub pozbawienie praw rodzicielskich może nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a organy władzy publicznej mają obowiązek ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Regulacje dotyczące opieki i wychowania dziecka poza rodziną biologiczną zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na samorzady obowiązek budowania lokalnego systemu wsparcia w obszarze wychowania i pieczy zastępczej.

III. RODZINNA I INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Podstawowe formy pieczy zastępczej to: rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kładzie nacisk na ograniczenie roli placówek opiekuńczo – wychowawczych na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Dla dziecka, które jest pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej w pierwszej kolejności poszukuje się rodziny zastępczej, a dopiero po wyczerpaniu takiej możliwości, dziecko trafia do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

1. Rodzinna piecza zastępcza:

Rodzinna piecza zastępcza to system, w skład którego wchodzi spokrewnione, niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze, w tym rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i rodziny zawodowe specjalistyczne oraz rodzinne domy dziecka.

Rodziny zastępcze spokrewnione tworzą wstępni i rodzeństwo dziecka. Dzięki temu, w sposób naturalny podtrzymywane są więzi rodzinne, a jednocześnie dzieci pozostają w swojej dalszej, ale biologicznej rodzinie. Umieszczenie w takim środowisku jest priorytetowe, o ile jest zgodne z dobrem dziecka.

Rodziny zastępcze niezawodowe tworzą osoby niespokrewnione z dzieckiem lub krewni nie będący wstępnymi i rodzeństwem dziecka. W rodzinie niezawodowej w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 wychowanków. Jedynie za zgodą rodziny zastępczej oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dopuszczalne umieszczenie większej liczby dzieci. Niemniej jednak dotyczy to umieszczenia rodzeństwa.

2. Podział rodzin zastępczych zawodowych:

1) Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (RZZP) – umieszcza się w nich dziecko do czasu unormowania jego sytuacji, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególności

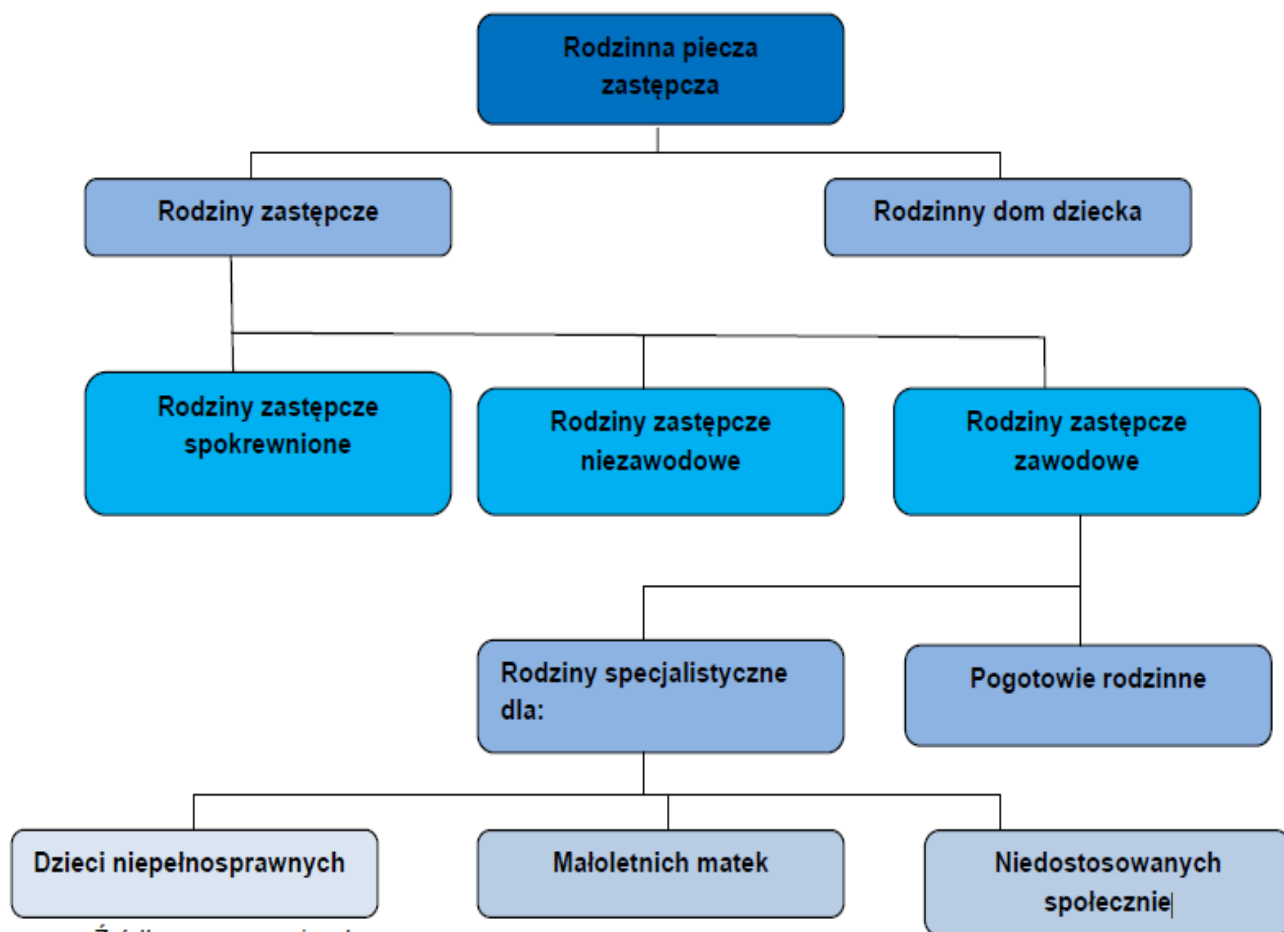
uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o powrót dziecka do rodziny, przysposobienia lub umieszczenia w innej formie pieczy zastępczej.

2) Specjalistyczne rodziny zastępcze (RZZS) – umieszcza się w nich w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci skierowane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, a także małoletnie matki z dziećmi.

3) Rodziny zastępcze zawodowe (RZZ) - podobnie jak w formie niezawodowej, w tym samym czasie może przebywać w nich, nie więcej niż 3 wychowanków, a umieszczenie większej liczby dzieci (rodzeństwa) wymaga zgody rodziny zastępczej i pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4) Rodzinne domy dziecka (RDD). W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie może przebywać łącznie nie więcej niż 8 wychowanków. W razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci. W rodzinnych formach, wychowywane są dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się, dzięki czemu umożliwiające jest wspólne wychowanie się licznych rodzeństwa. Z prowadzącym rodzinny dom dziecka, Starosta zawiera umowę na okres co najmniej 5 lat.

Rysunek Nr 1. Model rodzinnej pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne

3. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo – wychowawczej typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego, rodzinnego,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno – terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie.

Rysunek Nr 2. Model instytucjonalnej pieczy zastępczej

Źródło: opracowanie własne

W sytuacji, gdy sąd ingeruje we władzę rodzicielską i konieczne jest umieszczenie dziecka poza środowiskiem naturalnym, powinno być ono umieszczone w pierwszej kolejności w rodzinnej formie pieczy zastępczej. Jednak nie zawsze takie rozwiązanie jest możliwe, dlatego też istotną funkcję pełni instytucjonalna piecza zastępcza. Placówki opiekuńczo – wychowawcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, zaspokajają podstawowe potrzeby dziecka.

IV. ZADANIA Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadziła znaczące zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną, w tym wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie: pracy z rodziną - co należy do zadań własnych gmin - i organizacji pieczy zastępczej – co należy do zadań własnych powiatu.

GMINA	POWIAT	WOJEWÓDZTWO
<ul style="list-style-type: none">- działania profilaktyczne- praca (asystent rodziny) z rodziną przeżywającą trudności w opiece i wychowaniu dziecka	<ul style="list-style-type: none">- działania promujące rodzinną pieczę zastępczą- organizacja rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej- wsparcie dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych- pomoc i wsparcie dla usamodzielniających się	<p>Prowadzenie:</p> <ul style="list-style-type: none">- ośrodków adopcyjnych- regionalnych placówek opiekuńczo – terapeutycznych- interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych

Zgodnie z w/w ustawą zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Do głównych zadań w tym zakresie należą organizowanie opieki i wychowania w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej, przyznawanie określonych w ustawie świadczeń oraz przyznawanie pomocy finansowej i wsparcia dla wychowanków opuszczających różne formy pieczy zastępczej.

1. Zadania Powiatu realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy;

- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania, w tym grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
- 8) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 9) wprowadzenie danych do rejestru dot. pieczy zastępczej, ich aktualizacja i usuwanie;
- 10) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 11) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- 12) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej,
- 13) przekazywanie informacji o powstaniu zaległości z tytułu ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej do biura informacji gospodarczej,
- 14) współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej dzieci cudzoziemskich mających miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie:
 - a) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
 - b) uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

2. Zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 15) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku;
- 18) wprowadzenie danych do rejestru dot. pieczy zastępczej, ich aktualizacja i usuwanie.

3. Zadania Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej:

Organizator zatrudnia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, w celu objęcia pomocą i wsparciem rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinne domy dziecka. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej może objąć wsparciem i pomocą nie więcej niż 15 rodzin.

Zadaniem Koordynatora jest:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;
- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania koordynatorów są zadaniami kompleksowymi, dotyczą całokształtu funkcjonowania rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Należą do nich zarówno działania związane z udzielaniem wsparcia w codziennym wypełnianiu obowiązków przez prowadzących rodzinne formy pieczy zastępczej, wsparcie pełnoletnich wychowanków, kwestie formalne związane z organizacją pomocy specjalistycznej i kontrolą sytuacji prawnej podopiecznych. Fachowość i rzetelność podejmowanych przez koordynatorów działań ma gwarantować bezpieczeństwo dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Koordynatorzy zobowiązani są do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną. Zgodnie z UPZ, koordynator może mieć pod opieką 15 rodzin zastępczych. W PCPR w Zgorzelcu w zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych jest obecnie 10 koordynatorów.

V. DIAGNOZA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Jak wynika z przedstawionych poniżej danych, na terenie naszego powiatu zdecydowaną większość stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, następnie rodziny zastępcze niezawodowe i rodziny zawodowe.

Działania PCPR są skoncentrowane na pozyskiwaniu i szkoleniu kandydatów na rodziny zastępcze. Intensywną promocję pieczy zastępczej udaje się finalizować zawieraniem nowych umów w ramach zawodowych form pieczy z rodzinami, również spoza Powiatu Zgorzeleckiego. W 2023r. podpisaliśmy dwie nowe umowy na prowadzenie RZZP w Powiecie Żarskim i Żagańskim a w 2024r. na prowadzenie RDD w Powiecie Bolesławieckim.

Rodzinne Domy Dziecka (RDD) funkcjonujące dla powiatu zgorzeleckiego od 2021r. do 2024r.

Obecnie na terenie powiatu funkcjonuje 1 RDD w Lasowie oraz 3 RDD poza naszym powiatem. 1 z RDD w 2022r. zakończył swoją działalność.

Obecnie mamy podpisane umowy z 4 RDD i jest to z pewnością sukces promocji pieczy zastępczej, która „wychodzi” poza nasz powiat. Poniżej przedstawione zostały RDD poza Powiatem Zgorzeleckim:

- Od 2015r. na mocy porozumienia pomiędzy Starostą Powiatu Zgorzeleckiego, a Starostą Powiatu Głogowskiego nasz powiat posiadał RDD w Przedmościu. Prowadzący RDD w kwietniu 2022r. zakończyli swoją działalność w związku z wiekiem i stanem zdrowia. W/w w momencie rozwiązania mieli pod swoją opieką 4-ro dzieci. Jeden z chłopców usamodzielniał się, jeden pełnoletni już wychowanek w związku z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym został umieszczony w DPS, dziewczynka powróciła pod opiekę matki, w stosunku do małoletniego chłopca, prowadzący RDD zostali ustanowieni przez sąd rodziną zastępczą niezawodową.
- Od 1.04.2019r. na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Zgorzeleckiego a Starostą Powiatu Żagańskiego funkcjonuje Rodzinny Dom Dziecka w Gozdnicy.
 - 4.02.2021r. Starosta Zgorzelecki zawarł również porozumienie ze Starostą Trzebnickim na prowadzenie Rodzinnego Domu Dziecka w Jarach.
 - 20.08.2024r. podpisano kolejną umowę z prowadzącymi RDD w Nowogrodźcu – porozumienie z powiatem miejsca zamieszkania prowadzących nie zostało zawarte, z uwagi na zmiany przepisów w tym zakresie, które nie wymagają obecnie zawieranie porozumień pomiędzy powiatami.

Zawodowe formy pieczy zastępczej funkcjonujące dla Powiatu Zgorzeleckiego od 2021r. do 2024r.

1. RZZ - prowadzona w Starym Węglińcu.
2. RZZ - prowadzona w Zgorzelcu.
3. RZZ - prowadzona w Trójcy.
4. RZZ - prowadzona w Trójcy do 31.07.2023r. Rodzina przekwalifikowała się na rodzinę niezawodową.
5. RZZ - prowadzona w Zgorzelcu do 31.05.2024r. Rodzina przekwalifikowała się na rodzinę niezawodową.
6. We wrześniu 2023r. w Kadłubi (Powiat Żarski) utworzona została nowa zawodowa rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.
7. Od 1.11.2023r. do 31.03.2024r. małżeństwo z Gozdnicy prowadziło rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego.

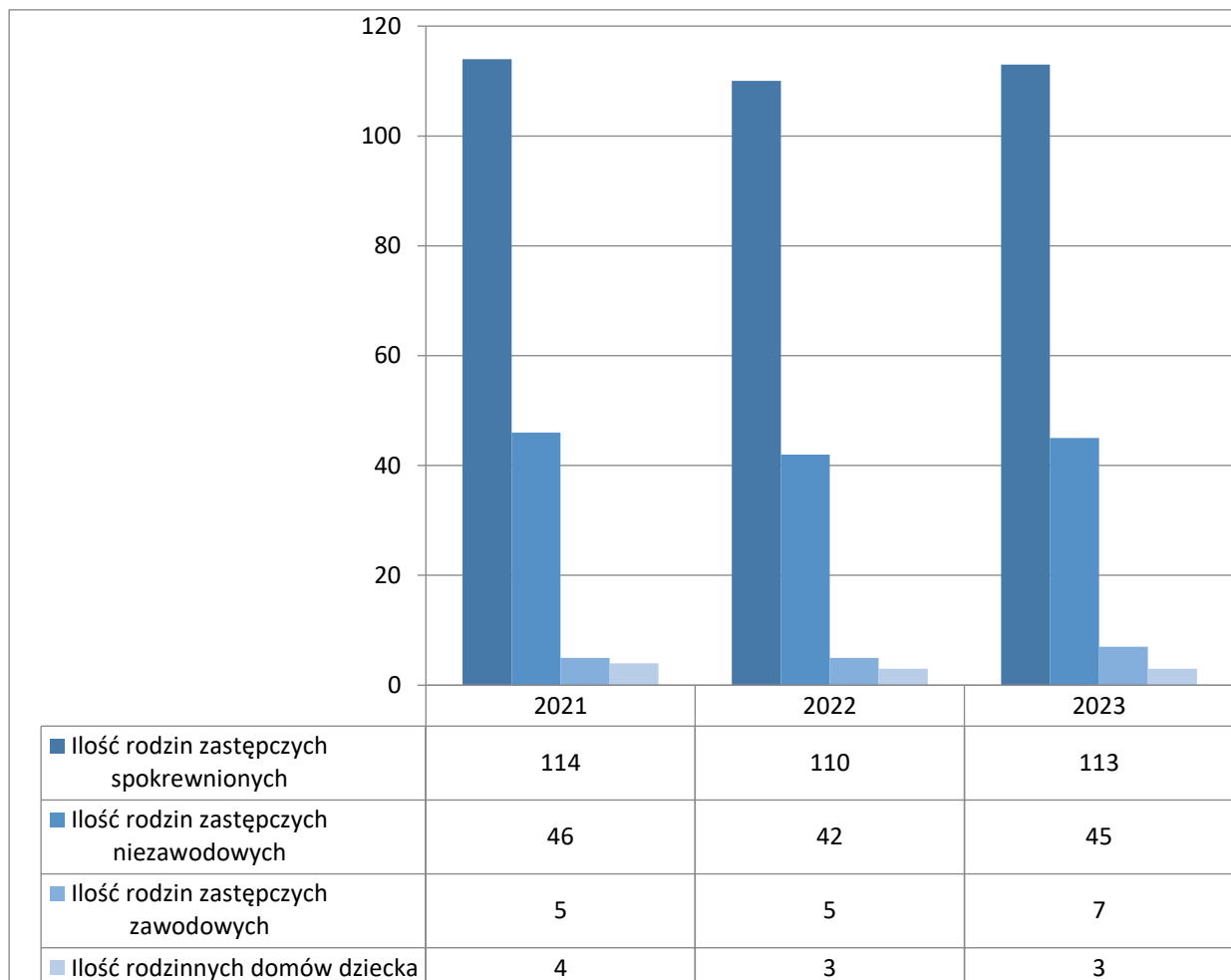
1.04.2024r. rodzina została przekształcona na rodzinę zastępczą zawodową z siedzibą w Gozdnicy.

Jak przedstawiono poniżej na wykresie, na terenie Powiatu Zgorzeleckiego, według stanu na 31.12 każdego roku, ilości rodzin przedstawia się w sposób następujący.

W 2021r. funkcjonowało 114 rodzin, o cztery rodziny mniej mamy w 2022r. a w 2023r. było ich 113. Rodzin zastępczych niezawodowych w 2021r. było 46, w 2022r. obserwujemy niewielki spadek, bo zaledwie o 4 rodziny, natomiast w 2023r. nastąpił niewielki wzrost do 45 rodzin niezawodowych.

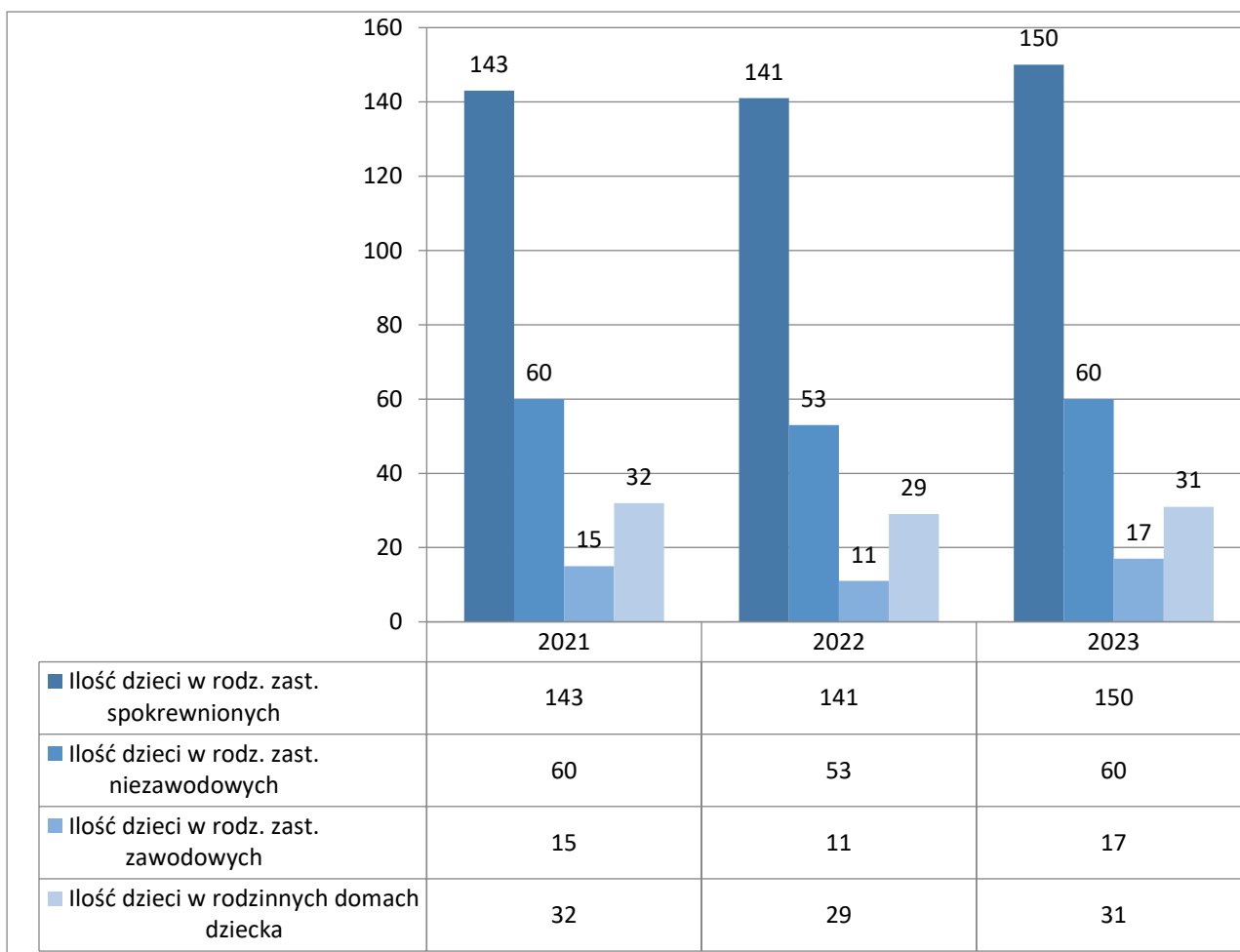
Zawodowych rodzin zastępczych w 2021r. i 2022r. było 5, w 2023r. funkcjonowało już 7 takich rodzin. W 2021r. funkcjonowały 4 RDD. W następnych dwóch latach, utrzymuje się taka sama liczba RDD tj. 3 w każdym roku. Natomiast od września 2024r. współpracujemy z 4 RDD.

Wykres 1. Ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka na terenie Powiatu Zgorzeleckiego w latach 2021-2023, stan na 31.12 każdego roku.

W odniesieniu do poniższego wykresu, na terenie Powiatu Zgorzeleckiego, według stanu na 31.12 każdego roku, ilość dzieci w rodzinach zastępczych przedstawia się w sposób następujący. W 2021r. w rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało 143 dzieci, w kolejnym roku liczba zmalała do 141 dzieci, w następnym zaś wzrosła do 150 dzieci. W roku 2021 w rodzinach niezawodowych wychowuje się 60 dzieci. Liczba ta maleje w kolejnym roku o siedmioro dzieci. W 2023r. ilość dzieci w rodzinach niezawodowych wzrasta ponownie do 60. W rodzinach zawodowych w 2021r. było 15 dzieci, w następnym roku obserwujemy spadek do 11, natomiast w roku 2023 liczba ta wzrasta do 17. W rodzinnych domach dziecka w 2021r. przebywało 32 dzieci. W następnym roku liczba ta maleje o 3 w stosunku do roku poprzedniego. W 2023r. w rodzinnych domach dziecka przebywało 31 dzieci.

Wykres 2. Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie Powiatu Zgorzeleckiego w latach 2021-2023, stan na 31.12 każdego roku.

Na uwagę zasługuje fakt umieszczania dużej ilości dzieci w rodzinach zastępczych poza Powiatem Zgorzelecki, co skutkowało również zmniejszaniem umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2021r. w rodzinach zastępczych poza powiatem przebywało 74 dzieci. W roku następnym o 5 dzieci mniej, a w roku 2023 liczba ta wzrosła do 75 dzieci.

Tabela 1. Ilości dzieci z Powiatu Zgorzeleckiego przebywających w ciągu roku w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem oraz ilość powiatów, w których umieszczono dzieci, na przestrzeni ostatnich 3 lat.

	2021	2022	2023
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem w skali całego roku	74	69	75
Ilości powiatów, w których umieszczono dzieci	37	38	41

Pieczą zastępczą to rozwiązanie tymczasowe, opieka na czas zastępstwa, do momentu zmiany sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Niestety rodzinom zastępczym trudno jest często zaakceptować, że ich rola polega na sprawowaniu opieki nad powierzonym dzieckiem często do czasu jego powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej.

Mając na względzie powyższe, w celu jak najszybszego uregulowania sytuacji prawnej dziecka Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu ściśle współpracuje z Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Zgorzelcu, ośrodkami pomocy społecznej, ośrodkami adopcyjnymi, rodzinami zastępczymi, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, jak również z rodzinami biologicznymi dzieci. Pracownicy PCPR zanim rozpoczną procedurę pozbawiania rodziców biologicznych władzy rodzicielskiej muszą mieć pewność, że dziecko przebywające w pieczy zastępczej nie ma żadnych szans na powrót do domu rodzinnego.

VI. TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I DZIAŁANIA RODZIN POMOCOWYCH

W sytuacji, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka nie może okresowo sprawować pieczy nad swoim wychowankiem, w szczególności z powodu:

- problemów zdrowotnych;
- nieprzewidzianych zdarzeń losowych;
- zaplanowanego wypoczynku,

może być ona powierzona rodzinie pomocowej.

Powyższe zadanie, czyli przyjęcie dzieci pod swą opiekę na okres do dwóch miesięcy, mogą realizować zarówno funkcjonujące rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i prowadzący rodzinne domy dziecka (które już sprawują opiekę długoterminową nad dziećmi im powierzonymi), jak i osoby przeszkolone w tym zakresie, ale nie wychowujące na co dzień dzieci z pieczy zastępczej. W latach 2021 - 2023 – 19 rodzin pomocowych na czas urlopu zawodowych rodzin zastępczych przejęło opiekę nad 44 dziećmi.

Tabela 2. Liczba rodzin pomocowych i dzieci będących pod ich opieką w latach 2021-2023.

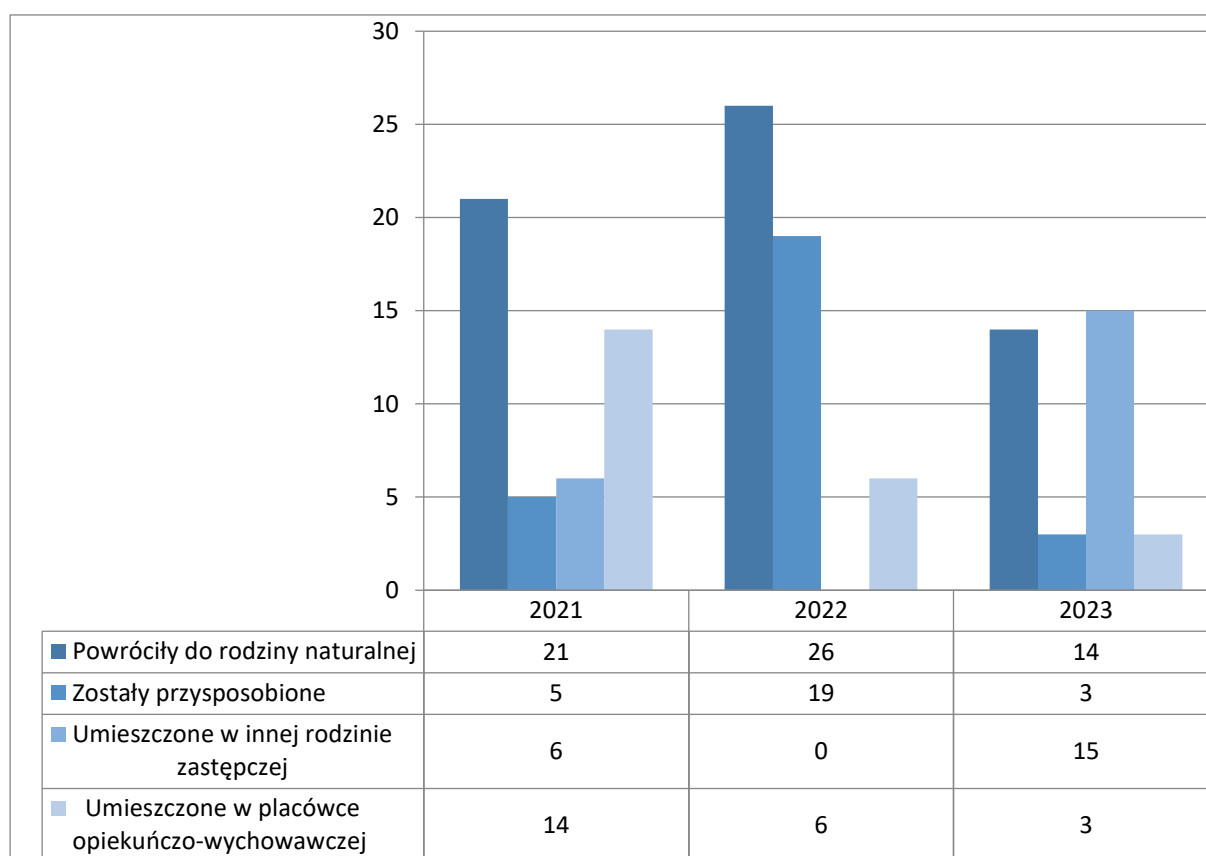
ROK	Liczba rodzin pomocowych	Liczba dzieci będących pod opieką rodzin pomocowych
2021	3	5
2022	6	19
2023	10	20
razem	19	44

Podstawowym powodem umieszczania dzieci w rodzinach pomocowych w Zgorzelcu jest korzystanie przez rodziny zawodowe z przysługującego im prawa do czasowego niesprawowania opieki w związku z wypoczynkiem. Zgodnie z przepisami nie może on przekraczać 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W roku 2023 w Powiecie Zgorzeleckim funkcjonowało cztery razy więcej rodzin pomocowych, niż w roku 2021 obejmując tymczasową opieką 20 dzieci, kiedy to 2021r. pod ich opieką znajdowało się ich tylko 5. Powyższe dane pokazują rosnącą potrzebę znajdowania i podpisywania umów z coraz to większą ilością rodzin pomocowych.

W 2021r. - 21 dzieci powróciło do rodziców biologicznych, w następnym roku o 5 dzieci więcej, natomiast w 2023r. do domów rodzinnych powróciło 14 dzieci.

W 2021r. – 5 dzieci z rodzin zastępczych zostało przysposobionych, w roku następnym aż o 14 dzieci więcej. W 2023r. stan przysposobień dotyczył 3 dzieci. W 2021r. - 6 dzieci zostało przeniesionych z pieczy zastępczej do innych rodzin zastępczych. W roku następnym nie było przeniesień pomiędzy rodzinami zastępczymi. Natomiast w 2023r. pieczę zastępczą zmieniło 15 dzieci. Niestety istnieją też sytuacje, gdy dzieci umieszczone w rodzinnej w pieczy zastępczej przenoszone są do pieczy instytucjonalnej. W 2021r. 14 dzieci z pieczy rodzinnej trafiło do placówek opiekuńczo-wychowawczych. W roku następnym liczba ta znacząco zmalała do 6 dzieci, natomiast w roku 2023r. zmniejszyła się o kolejne 3 dzieci.

Wykres 3. Dzieci opuszczające rodzinną pieczę zastępczą w powiecie zgorzeleckim w latach 2021-2023.

VII. DIAGNOZA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe

i rozwojowe, w tym: emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia, oraz oddziaływań terapeutycznych. Ponadto, równie ważnym zadaniem jest realizowanie planu pomocy dziecku oraz umożliwianie dziecku kontaktu z jego rodzicami i innymi osobami bliskimi, a także podejmowanie wszelkich możliwych działań w celu powrotu do rodziny. Pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej powinien mieć charakter przejściowy - do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. W realizacji powyższego zadania Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu współpracuje z sądem, kuratorami, innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Umieszczenie dziecka w placówce następuje po wyczerpaniu wszystkich innych możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej przez osoby, które zajmują się pracą w obszarze pomocy dziecku i rodzinie. W pierwszej kolejności, kiedy wystąpi konieczność zapewnienia opieki całodobowej, rozważana jest możliwość umieszczenia dziecka w rodzinnej formie pieczy zastępczej, a tylko w przypadkach, gdy nie jest to możliwe, małoletni zostaje umieszczony w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Do roku 2018 Powiat Zgorzelecki nie posiadał swoich placówek opiekuńczo-wychowawczych. Od roku 2019 współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, które w ramach ogłoszonych konkursów podjęły się prowadzenia placówek na zlecenie naszego powiatu. W lutym 2019r. władze Powiatu Zgorzeleckiego podpisały umowę z Karkonoskim Stowarzyszeniem Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja” na prowadzenie dla Powiatu Zgorzeleckiego Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej dla czternaściorga dzieci - Dom dla Dzieci „Nadzieja” w Lubomierzu.

W 2020r. Powiat Zgorzelecki zlecił Fundacji „Nasze Dzieci” prowadzenie 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie Zgorzelca. W 2021r. fundacja Nasze Dzieci wypowiedziała powiatowi umowę. Udało się jednak zachować ciągłość pracy placówek poprzez utworzenie w sierpniu 2021r. na ich miejsce dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Wałbrzyskiego. Powiat Zgorzelecki zlecił prowadzenie tych placówek Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator”.

Tabela 3. Wykaz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych Powiatu Zgorzeleckiego funkcjonujących obecnie.

L.p.	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Dom dla Dzieci Nadzieja	Pl. Wolności 35, 59-623 Lubomierz
2.	Dom dla Dzieci nr 1 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator”.	Ul. Wesoła 9, 58-306 Wałbrzych
3.	Dom dla Dzieci nr 2 Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator”.	Ul. Józefa Sułkowskiego 43 58-306 Wałbrzych

Poniższa tabela prezentuje ilość dzieci umieszczanych w danym roku i przebywających w POW na koniec każdego roku, na przestrzeni ostatnich 3 lat. Jako sukces można odnotować systematyczny spadek ilości dzieci umieszczanych i przebywających w POW w ostatnich trzech latach. W 2021r. w POW umieszczono 32 dzieci, w roku następnym o 9 dzieci mniej a w 2023r. ponownie notujemy spadek umieszczeń do 15 dzieci w skali roku. Tendencję spadkową obserwujemy również w ilości dzieci przebywających w placówkach na koniec każdego roku. Na koniec 2021r. - 133 dzieci przebywało w POW, 31.12.2022r. o 10 dzieci mniej w stosunku do roku poprzedniego. Na koniec 2023r. następuje zmniejszenie w POW aż o 19 dzieci, w stosunku do roku poprzedniego, co jest ogromnym sukcesem powiatu spowodowanym m.in. przez efektywne działanie w zakresie promocji pieczy zastępczej.

Tabela 4. Ilość dzieci umieszczonych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023.

	2021	2022	2023
Ilość dzieci umieszczonych w POW w danym roku	32	23	15
Liczba dzieci w POW na koniec roku	133	123	104

Kolejnym ważnym elementem w zakresie pieczy zastępczej jest opuszczanie przez dzieci POW. W 2021r. - 25 dzieci powróciło do rodziców biologicznych, w następnym roku o 11 dzieci mniej, natomiast w 2023r. do domów rodzinnych powróciło 8 dzieci. W 2021r. – 7 dzieci z domów dziecka zostało przysposobionych, w roku następnym żadne dziecko z POW nie trafiło do adopcji a w 2023r. 1 dziecko zostało przysposobione. W 2021r. - 14 dzieci z POW trafiło do rodzin zastępczych. W roku następnym żadne dziecko z POW nie zostało umieszczone w rodzinie zastępczej, natomiast w 2023r. 6 dzieci znalazło swój nowy dom w rodzinach zastępczych.

Tabela 5. Ilość dzieci, które w latach 2021 – 2023 opuściły placówkę.

Dzieci, które opuściły placówkę i odeszły do:	2021	2022	2023
Rodziców biologicznych	25	14	8
Rodzin adopcyjnych	7	0	1
Rodzin zastępczych	14	0	6
Łącznie, dzieci, które opuściły placówkę	46	15	15

VIII. POZYSKIWANIE KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na przestrzeni ostatnich lat prowadziło i prowadzi intensywne działania mające na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, a także propaguje idee rodzicielstwa zastępczego.

PCPR podejmuje:

- działania promujące, edukujące oraz informacyjne w postaci wystąpień dyrektora i pracowników PCPR w lokalnych mediach i spotkaniach z różnymi grupami społecznymi;
- systematyczne działania na portalu społecznościowym Facebook, gdzie prowadzone są akcje poszukiwania kandydatów na opiekunów zastępczych dla konkretnych dzieci, a także promocja ogólna rodzicielstwa zastępczego. Najbardziej popularne posty docierały nawet do 10-milionowej grupy odbiorców.

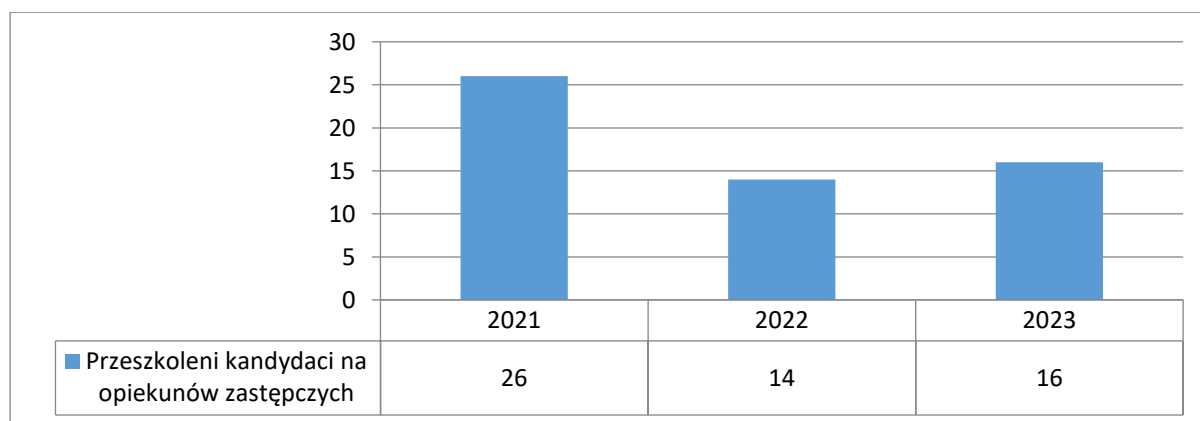
- działania poprzez publikowanie komunikatów na stronie internetowej PCPR w Zgorzelcu o poszukiwaniu kandydatów do roli opiekunów zastępczych;
- rozpowszechnianie materiałów promujących rodzicielstwo zastępcze (plakaty, kalendarze), do wszystkich szkół, urzędów i miejsc użyteczności publicznej na terenie całego Powiatu Zgorzeleckiego;
- promocję rodzicielstwa zastępczego podczas eventów plenerowych organizowanych przez PCPR a także podczas wydarzeń organizowanych przez współpracujące z PCPR stowarzyszenia lub instytucje.

IX. SZKOLENIA KANDYDATÓW NA OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH

Ilość dzieci, dla których potrzebne są rodziny zastępcze jest nadal bardzo duża a rodzin zastępczych gotowych do przyjęcia dzieci wciąż brakuje. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie prowadzi stałą kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze. Pozyskani w akcjach promocyjnych kandydaci do pełnienia trudnej roli rodziców zastępczych są systematycznie szkoleni specjalistycznym programem „RODZINA PLUS”. PCPR w 2020r. przeprowadziło 2 edycje szkoleń, natomiast w latach 2022 i 2023 przeprowadzono po 1 edycji szkoleń. W konsekwencji przeszkolonych zostało w 2021r. -26 osób, w 2022r. – 14 osób, a w 2023r. – 16. Prowadzone są także szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione.

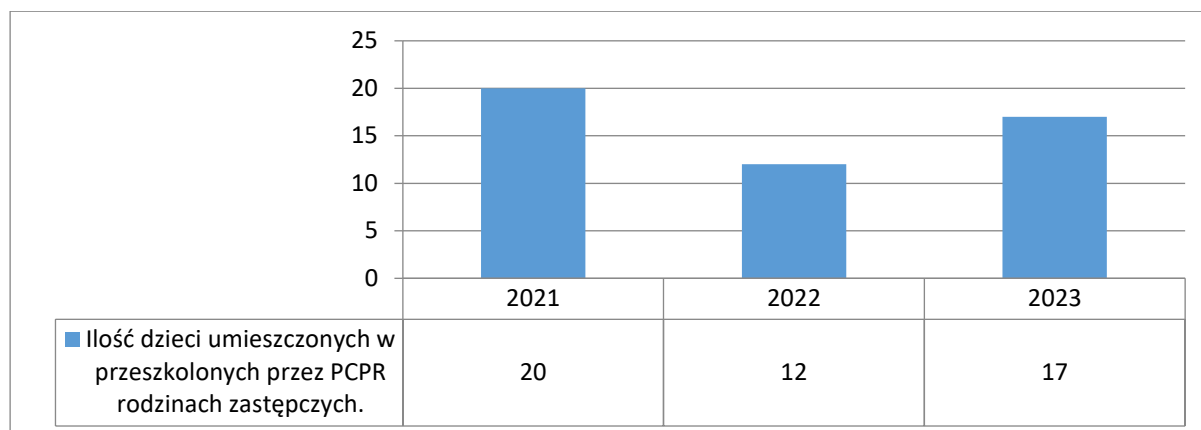
Prowadzenie tych szkoleń zostało zawieszona na okres pandemii panującej w kraju. W 2023r. wznowiliśmy szkolenia kandydatów na rodziny spokrewnione i w tym roku zostało przeszkolonych 33 osoby.

Wykres 4. Ilość przeszkolonych kandydatów na opiekunów zastępczych programem „Rodzina Plus” w latach 2021-2023.

Na przestrzeni lat 2021-2023 do przeskolonych przez PCPR w Zgorzelcu rodzin zastępczych trafiło łącznie 49 dzieci. W 2021r. w wyszkolonych rodzinach umieszczono 20 dzieci, w roku 2022r. o osiem dzieci mniej, a 2023r. Do „nowych” rodzin zastępczych trafiło 17 dzieci.

Wykres 5. Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach przeskolonych programem „Rodzina Plus” w latach 2021-2023.

X. FINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Od marca 2024r. rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż:

- 1002 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 1517 zł miesięcznie - w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka nie niższy niż 306 zł miesięcznie.

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej do końca 2011r. należało wyłącznie do zadań powiatu. Od 1.01.2012r. gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed

umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponoszą odpowiednio wydatki w wysokości:

10%– w pierwszym roku;

30%– w drugim roku;

50%– w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W poszczególnych latach obciążono gminy następującymi kwotami za pobyt dzieci w pieczy zastępczej :

- 3.721.929 zł w 2021r.,
- 4.350.625 zł w 2022r,
- 4.647.158 zł w 2023r.

Z poniższych tabel wynika, że z roku na rok wzrastają koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, jednocześnie udział gmin w kosztach utrzymania dzieci również wzrasta.

Dla porównania w pierwszym roku (2012) obowiązywania zmian w ustawie dotyczących obciążenia gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej powiat obciążył gminy kwotą 65.014 zł natomiast w 2023r. kwotą 4.647.158 zł.

Tabela 6. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2021r. z podziałem na gminy.

2021 rok							
Lp.	GMINA	Wydatki powiatu	Ilość wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2021r	Partycypacja gmin	pierwszy rok umieszczenia (partycypacja gmin) 10%	drugi rok umieszczenia (partycypacja gmin) 30%	trzeci i kolejny rok umieszczenia (partycypacja gmin) 50%
1	Wiejska Zgorzelec	1.774.532	68	457.347	15	26	21
2	Miejska Zgorzelec	2.644.337	127	815.169	26	14	68
3	Wiejska Sulików	1.071.048	41	428.798	11	3	26
4	Miejsko - Wiejska Bogatynia	3.313.061	170	973.768	21	28	92
5	Miejsko - Wiejska Pieńsk	1.022.831	52	387.859	5	9	32
6	Wiejsko - Miejska Węgliniec	1.137.897	42	472.433	7	1	28
7	Miejska Zawidów	599.195	26	186.555	3	8	11
SUMA		11.562.901	526	3.721.929	88	89	278
					455		

Tabela 7. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2022r. z podziałem na gminy.

2022 rok							
Lp.	GMINA	Wydatki powiatu	Ilość wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Partycypacja gmin	pierwszy rok umieszczenia (partycypacja gmin) 10%	drugi rok umieszczenia (partycypacja gmin) 30%	trzeci i kolejny rok umieszczenia (partycypacja gmin) 50%
1	Wiejska Zgorzelec	2.113.924	70	723.147	12	12	40
2	Miejska Zgorzelec	2.399.356	115	849.365	12	16	70
3	Wiejska Sulików	1.377.581	48	544.441	16	17	14
4	Miejsko - Wiejska Bogatynia	3.007.425	157	1.089.377	21	11	101
5	Miejsko - Wiejska Pieńsk	1.070.141	48	455.910	4	7	30
6	Wiejsko - Miejska Węgliniec	1.218.953	48	497.601	13	3	27
7	Miejska Zawidów	483.745	23	190.784	1	2	17
SUMA		11.671.125	509	4.350.625	79	68	299

446

Tabela 8. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2023r. z podziałem na gminy.

2023 rok							
Lp.	GMINA	Wydatki powiatu	Ilość wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Partycypacja gmin	pierwszy rok umieszczenia (partycypacja gmin) 10%	drugi rok umieszczenia (partycypacja gmin) 30%	trzeci i kolejny rok umieszczenia (partycypacja gmin) 50%
1	Wiejska Zgorzelec	1.727.922	63	663.120	13	6	40
2	Miejska Zgorzelec	2.345.406	106	900.281	18	10	66
3	Wiejska Sulików	1.743.715	46	631.842	4	15	26
4	Miejsko-Wiejska Bogatynia	3.459.879	159	1.296.031	25	14	101
5	Miejsko-Wiejska Pieńsk	1.176.677	41	456.227	6	4	27
6	Wiejsko - Miejska Węgliniec	1.308.981	54	512.816	19	6	25
7	Miejska Zawidów	400.918	16	186.841	2	0	13
SUMA		12.163.498	485	4.647.158	87	55	298
					440		

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zobowiązani są do ponoszenia kosztów ich utrzymania. Jednak z powodu trudnej sytuacji tych osób kwoty od nich wyegzekwowane są per saldo niewielkie.

Z przedstawionej niżej tabeli wynika, że od 2018 do 2023r. w powiecie systematycznie zwiększały się należności uzyskiwane od osób zobowiązanych do ponoszenia opłat za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, jednak są one niewspółmierne z kosztami ponoszonymi przez powiat i gminy z tego tytułu.

Tabela 9. Należności z tytułu opłat za pobyt dzieci umieszczonych w latach 2018–2023 w pieczy zastępczej uzyskane od osób zobowiązanych, dla powiatu i w części przekazane dla gmin.

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kwota	102.890	111.507	116.968	107.360	186.457	249.363

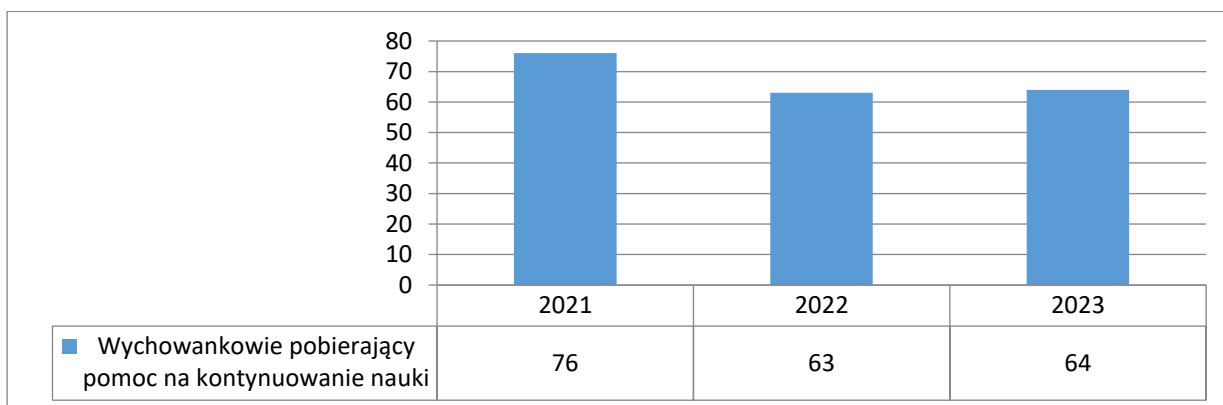
XI. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za osobę usamodzielnianą uznaje się osobę opuszczającą, po osiągnięciu pełnoletności: rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Osoby usamodzielniane mogą skorzystać z pomocy finansowej na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie. Ponadto osobom usamodzielnianym udziela się pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnieniu, mogą również skorzystać ze wsparcia psychologicznego i prawnego.

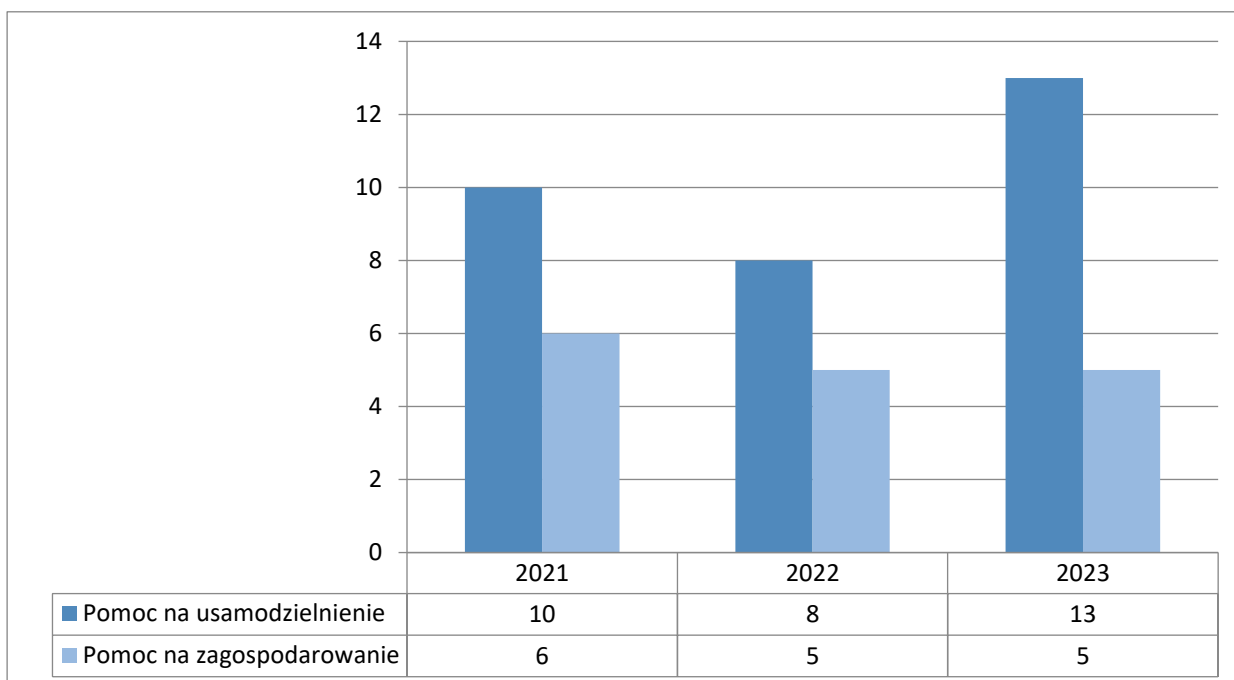
Ilość pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej objętych wsparciem na kontynuowanie nauki w roku 2021 wynosiła 76, w następnym roku obserwujemy spadek o 13 osób w stosunku do roku poprzedniego, a w roku 2023 - 64 wychowanków było objętych wsparciem na kontynuowanie nauki.

Wykres 6. Ilość wychowanków pieczy zastępczej objętych wsparciem na kontynuowanie nauki.

Pomoc na usamodzielnienie w 2021r. uzyskało 10 wychowanków, w następnym roku o 2 wychowanków mniej, natomiast w 2023r. z tej formy pomocy skorzystało 13 wychowanków. W ramach pomocy na zagospodarowanie w latach 2020 - 2023 skorzystało łącznie 16 wychowanków.

Wykres 7. Ilość pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, którym wypłacono w latach 2020-2023 pomoc finansową na usamodzielnienie się i zagospodarowanie.

Wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą borykają się z różnymi problemami utrudniającymi zakończenie procesu usamodzielnienia. Trudność stanowi załatwianie formalności i spraw urzędowych związanych z uzyskaniem własnego mieszkania,

alimentów oraz przysługujących im świadczeń, a tym samym zapewnienie sobie godnych warunków do życia. Ponadto osoby usamodzielniane często mają problem z uzyskaniem stabilnego zatrudnienia, które zapewniłoby stałe źródło dochodów. Sytuacja ta wynika m.in. z braku umiejętności poruszania się po rynku pracy, niskich kwalifikacji zawodowych oraz często z zaniżonej samooceny. Mając na uwadze powyższe trudności należy zapewnić wychowankom wsparcie psychologa oraz dostęp do bezpłatnych porad prawnych. Zasadne jest również intensywne wsparcie osób usamodzielnianych, ukierunkowane na możliwie szybkim podjęciu starań o uzyskanie własnego mieszkania oraz motywowanie do dalszej edukacji dostosowanej do zainteresowań i możliwości intelektualnych wychowanka.

XII. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027 *jest wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim ze szczególnym nastawieniem na tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej.* Dziecku, któremu rodzina biologiczna nie jest w stanie zapewnić opieki i wychowania należy zorganizować opiekę zastępczą. Rodzina zastępcza jest szansą na wzrastanie dziecka w warunkach zbliżonych do naturalnych. Nacisk kładzie się na rozwijanie rodzinnych form opieki zastępczej oraz kompleksową pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i ich szkolenie oraz wspieranie funkcjonujących rodzin zastępczych przyczyni się do wzmocnienia obecnego systemu opieki.

Ważnym elementem działania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie jest współpraca między gminami, a powiatem w celu wsparcia rodziców biologicznych, rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w tych rodzinach.

W gminie osobą wspierającą rodziny będące w kryzysie jest asystent rodziny. Jego głównym zadaniem jest wspieranie rodzin, które z różnych powodów nie są w stanie, samodzielnie pełnić prawidłowo funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec własnych dzieci.

Natomiast na poziomie powiatu rodziny zastępcze objęte są wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który udziela pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym i dzieciom znajdującym się w tych rodzinach.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oprócz corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych należy także tworzyć plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej oraz plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cele i zadania „Powiatowego Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027” wpisują się w realizację kierunku „pomoc społeczna” zawartego w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2027.

Tabela 10. Zadania i cele programu.

CEL OPERACYJNY 1. TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA NOWYCH RODZINNYCH FORM PIECZY ZASTĘPCZEJ (RODZINY ZASTĘPCZE NIEZAWODOWE, ZAWODOWE, RODZINNE DOMY DZIECKA) DAJĄCYCH SZANSĘ NA HARMONIJNY ROZWÓJ I PRZYSZŁĄ SAMODZIELNOŚĆ ŻYCIOWĄ WYCHOWANKÓW.			
ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	OKRES REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz budowanie pozytywnego wizerunku rodzinnej pieczy zastępczej.	- Liczba i rodzaj przeprowadzonych działań informacyjno-promocyjnych.	2025-2027	PCPR
2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych, do prowadzenia RDD i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.	- Liczba pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych i do prowadzenia RDD i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.	2025-2027	PCPR
3. Prowadzenie kwalifikacji oraz organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze, do prowadzenia RDD i placówek opiekuńczo-	- Liczba utworzonych/przekształconych rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i RDD.	2025-2027	PCPR

wychowawczych typu rodzinnego.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które otrzymały pozytywną kwalifikację do szkolenia. - Liczba przeprowadzonych szkoleń. - Liczba osób, które uzyskały świadectwo ukończenia szkolenia. - Liczba osób, które uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne. 		
CEL OPERACYJNY 2. WSPIERANIE ISTNIEJĄCEGO SYSTEMU RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ, PRZECIWDZIAŁANIE SYTUACJOM KRYZYSOWYM ORAZ WYPALNIU ZAWODOWEMU OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH.			
ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	OKRES REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1. Wsparcie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka poprzez rodziny pomocowe.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin zastępczych i RDD, które skorzystały ze wsparcia rodzin pomocowych; - Liczba rodzin pomocowych. - liczba dzieci umieszczonych w rodzinach pomocowych. 	2025-2027	PCPR
2. Zwiększenie liczby specjalistycznych form wsparcia dedykowanych dzieciom o szczególnych potrzebach.	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeprowadzonych diagnoz. - Liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym lub skierowanych na 	2025-2027	PCPR

<p>3. Organizowanie rodzinom zastępczym i RDD pomocy wolontariuszy.</p>	<p>diagnozę/terapię poza PCPR.</p> <p>- Liczba wolontariuszy.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>
<p>4. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w oparciu o zgłoszone potrzeby rodzin bądź potrzeby zauważone przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Informowanie rodzin o możliwości udziału dzieci w szkoleniach, warsztatach tematycznych w powiecie zgorzeleckim.</p>	<p>- Ilość przeprowadzonych szkoleń.</p> <p>- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, Domy Kultury, Szkoły, Organizacje pozarządowe.</p>
<p>5. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz RDD opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>	<p>- Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.</p> <p>- Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>
<p>6. Doskonalenie zawodowe kadry realizującej zadania z zakresu pieczy zastępczej.</p>	<p>- Liczba pracowników PCPR pracujących w obszarze pieczy zastępczej biorących udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>

<p>7. Realizacja programów/projektów realizowanych na rzecz pieczy zastępczej w tym pozyskiwanie partnerów, darowizn.</p>	<p>pomocy dziecku i rodzinie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkoleń/warsztatów/konferencji, w których brali udział pracownicy Zespołu ds. PZ - Liczba realizowanych projektów. -Liczba osób objętych wsparciem w ramach projektów. 	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>
<p>8. Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze rodzin zastępczych i prowadzących RDD, w oparciu o zgłoszone potrzeby rodzin bądź potrzeby, zauważone przez pracowników PCPR.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość przeprowadzonych szkoleń/warsztatów. 	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>
<p>9. Udzielanie rodzinom zastępczym i prowadzącym RDD specjalistycznego wsparcia w tym: psychologicznego i prawnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób objętych specjalistycznym wsparciem. - Liczba przeprowadzonych diagnoz. - Liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym lub skierowanych na diagnozę/terapię poza PCPR. 	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>
<p>10. Integracja środowiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość i rodzaj 	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR</p>

rodziny pieczy zastępczej, m.in. poprzez organizowanie spotkań integracyjnych i okolicznościowych.	zorganizowanych spotkań integracyjnych i okolicznościowych. - Liczba osób która wzięła udział w spotkaniach.		
CEL OPERACYJNY 3. ZWIĘKSZENIE SZANS DZIECI NA POWRÓT DO ŚRODOWISKA RODZINNEGO.			
ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	OKRES REALIZACJI	INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE
1.Prowadzenie działań ukierunkowanych na powrót dziecka do rodziny biologicznej.	- Liczba ocen sytuacji dziecka. - Liczba planów pomocy dziecku. - Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. - Liczba rodzin biologicznych objętych wsparciem w formie: poradnictwa specjalistycznego.	2025-2027	PCPR, OPS, RB, RZ, RDD, POW
2.Umożliwianie i pomoc w kontaktach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznym.	- Liczba dzieci, które utrzymują kontakt z rodzinami biologicznymi. - Liczba dzieci, które są urlopowane do rodziców biologicznych.	2025-2027	PCPR, OPS, RB, RZ, RDD, POW
3. Działania ukierunkowane na uregulowanie sytuacji prawnej wychowanków umieszczonych w pieczy zastępczej.	- Liczba wychowanków posiadających uregulowaną sytuację prawną.	2025-2027	PCPR, OPS, POW, RZ

<p>4. Wzmocnienie współpracy i wymiana informacji międzyinstytucjonalnej na rzecz dziecka i rodziny.</p>	<p>- Liczba złożonych do sądu wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka.</p> <p>- Liczba spotkań dotyczących sytuacji dziecka i rodziny.</p> <p>- Liczba informacji uzyskanych o rodzinie biologicznej.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, OPS, POW, RZ</p>
<p>CEL OPERACYJNY 4. WSPARCIE USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – POPRAWA ICH SYTUACJI ŻYCIOWEJ I FUNKCJONOWANIA W ŻYCIU SPOŁECZNYM.</p>			
<p>1. Pomoc w opracowaniu i modyfikowaniu programów usamodzielnienia oraz wspieranie w ich realizacji.</p>	<p>- Ilość opracowanych i realizowanych Indywidualnych Programów Usamodzielnienia i ich modyfikacji.</p> <p>- liczba wychowanków, którzy zakończyli proces usamodzielnienia.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, OPS, RZ, POW, RDD</p>
<p>2. Pomoc osobom usamodzielnianym w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych.</p>	<p>- Ilość złożonych wniosków o przydzielenie mieszkania z zasobów gminy.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, OPS Gminy</p>
<p>3. Udzielenie pomocy pieniężnej i rzeczowej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy na zagospodarowanie.</p>	<p>- Liczba osób, którym udzielono wsparcia finansowego i rzeczowego.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, OPS</p>
<p>4. Zapewnienie osobom usamodzielniającym się poradnictwa specjalistycznego.</p>	<p>- Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym.</p>	<p>2025-2027</p>	<p>PCPR, OPS</p>

XIII. PLAN OGRANICZANIA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA RZECZ PIECZY RODZINNEJ

Od roku 2019 współpracujemy z organizacjami pozarządowymi, które w ramach ogłoszonych konkursów podjęły się prowadzenia 3 placówek (każda dla 14 dzieci) na zlecenie naszego powiatu, co zostało szczegółowo ujęte w rozdziale VII niniejszego programu. Dzieci, które nie mogą z różnych przyczyn umieszczone być w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczane zostają w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych dla Powiatu Zgorzeleckiego. Zdarzają się również pojedyncze sytuacje umieszczenia dzieci w placówkach, poza powiatem na zasadzie porozumień z innymi powiatami. Na przestrzeni ostatnich trzech lat obserwujemy rozwój rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Zgorzeleckim a tym samym zmniejsza się ilość dzieci umieszczanych w POW. Planuje się kontynuację wdrożonych działań w zakresie promocji pieczy zastępczej, szkoleń kandydatów na opiekunów zastępczych, zawierania nowych umów, a także kompleksowe wsparcie rodzin już istniejących. Powyższe działania przyczynią się do ograniczenia umieszczania dzieci w pieczy instytucjonalnej.

XIV. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2025 – 2027

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 3-letnie powiatowe programy rozwoju pieczy zastępczej winny zawierać coroczne limity rodzin zastępczych zawodowych. Biorąc pod uwagę dobro małoletnich dzieci, pozbawionych opieki rodziców biologicznych, należy limit ten dostosować do potrzeb zapewnienia właściwej opieki, jak również do możliwości finansowych powiatu. Należy zwrócić również uwagę, że pomimo prowadzonych działań promocyjnych nie ma wielu chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, stąd „wychodzenie” poza powiat i zawieranie współpracy również poza nim.

Proponowany limit nowopowstałych rodzin zastępczych zawodowych na lata 2025-2027 przedstawia się następująco:

- rok 2025 – 2 rodziny zastępczy zawodowe/ rodzinne domy dziecka
- rok 2026 – 2 rodziny zastępczy zawodowe/ rodzinne domy dziecka
- rok 2027- 2 rodziny zastępczy zawodowe/ rodzinne domy dziecka.

Limit rodzin zastępczych w poszczególnych latach może ulec zmianie w zależności od osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodzin zastępczych zawodowych, posiadanych środków na ten cel oraz ilości dzieci, które należy umieścić w rodzinnej pieczy zastępczej. Zmiany w limitach nie wymagają podejmowania uchwał modyfikujących program.

XV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Budżet powiatu.

Budżety gmin.

Środki budżetowe administracji rządowej w ramach realizacji programów na rzecz dzieci i rodzin.

Budżety organizacji pozarządowych.

Środki zewnętrzne, w tym fundusze strukturalne.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację Programu nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu i brak długookresowych źródeł finansowania. Zakłada się, że cele i działania Programu będą wyznaczały kierunki finansowania polityki pieczy zastępczej powiatu i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetów w kolejnych latach. Zapisy dokumentu będą również kierunkami starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie poszczególnych działań.

XVI. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest PCPR w Zgorzelcu. Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zgorzeleckiego na lata 2025 - 2027. Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonania zadań PCPR. Informacje te przedkładane będą Zarządowi Powiatu i Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności PCPR w Zgorzelcu. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

S P I S T R E Ś C I

I. WPROWADZENIE	3
II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	5
III. RODZINNA I INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	6
IV. ZADANIA Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	10
V. DIAGNOZA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	15
VI. TWORZENIE WARUNKÓW DO POWSTAWANIA I DZIAŁAŃ RODZIN POMOCOWYCH.....	19
VII. DIAGNOZA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	21
VIII. POZYSKIWANIE KANDYDATÓW DO PEŁNIENIA FUNKCJI RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	24
IX. SZKOLENIA KANDYDATÓW NA OPIEKUNÓW ZASTĘPCZYCH.....	25
X. FINANSOWANIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	26
XI. USAMODZIELNIANIE WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	31
XII. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	33
XIII. PLAN OGRANICZANIA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ NA RZECZ PIECZY RODZINNEJ.....	40
XIV. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2025-2027.....	41
XV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	42
XVI. SPOSÓB MOTITOROWANIA PROGRAMU.....	42

WYKAZ RYSUNKÓW

1. Model rodzinnej pieczy zastępczej8
2. Model rodzinnej instytucjonalnej pieczy zastępczej9

WYKAZ WYKRESÓW

1. Ilość rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka na terenie Powiatu Zgorzeleckiego w latach 2021-2023, stan na 31.12 każdego roku17
2. Ilość dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie Powiatu Zgorzeleckiego w latach 2021-2023, stan na 31.12 każdego roku.....18
3. Dzieci opuszczające rodzinną pieczę zastępczą w powiecie zgorzeleckim w latach 2021-2023.....21
4. Ilość przeszkolonych kandydatów na opiekunów zastępczych programem „Rodzina Plus” w latach 2021-2023.....25
5. Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach przeszkolonych programem „Rodzina Plus” w latach 2021-2023.26
6. Obrazuje ilość wychowanków pieczy zastępczej objętych wsparciem na kontynuowanie nauki..... 32
7. Ilość pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, którym wypłacono w latach 2020-2023 pomoc finansową na usamodzielnienie się i zagospodarowanie.....32

WYKAZ TABEL

1. Ilości dzieci z Powiatu Zgorzeleckiego przebywające w ciągu roku w rodzinnej pieczy zastępczej poza powiatem oraz ilość powiatów, w których umieszczono dzieci, na przestrzeni ostatnich 3 lat.....19
2. Liczba rodzin pomocowych i dzieci będących pod ich opieką w latach 2021-2023.....20

3. Wykaz niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych Powiatu Zgorzeleckiego.....	23
4. Ilość dzieci umieszczonych i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023.....	23
5. Ilość dzieci, które w latach 2021 – 2023 opuściły placówkę.....	24
6. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2021r. z podziałem na gminy.....	28
7. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2022r. z podziałem na gminy.....	29
8. Ilości dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz wydatki poniesione przez gminy i powiat za ich utrzymanie w 2023r. z podziałem na gminy.....	30
9. Należności z tytułu opłat za pobyt dzieci umieszczonych w latach 2018– 2023 w pieczy zastępczej uzyskane od osób zobowiązanych, dla powiatu i w części przekazane dla gmin.....	31
10. Zadania i cele programu.....	34

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 180 pkt 1 do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi plan rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, plan ograniczania liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz limit rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy, uwzględniający założenia wynikające z planu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, konieczność zapewnienia dzieciom z terenu powiatu rodzinnej pieczy zastępczej oraz ograniczanie liczby dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Uchwałą nr XLII/279/2021 Rady Powiatu Zgorzeleckiego z dnia 11 grudnia 2021 r., przyjęty został do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2022-2024”, którego okres obowiązywania upływa z dniem 31.12.2024 r. Wobec powyższego zachodzi konieczność przyjęcia nowego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027.